

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Atlas minor Gerardi Mercatoris

Mercator, Gerhard

Amsterodami, 1610

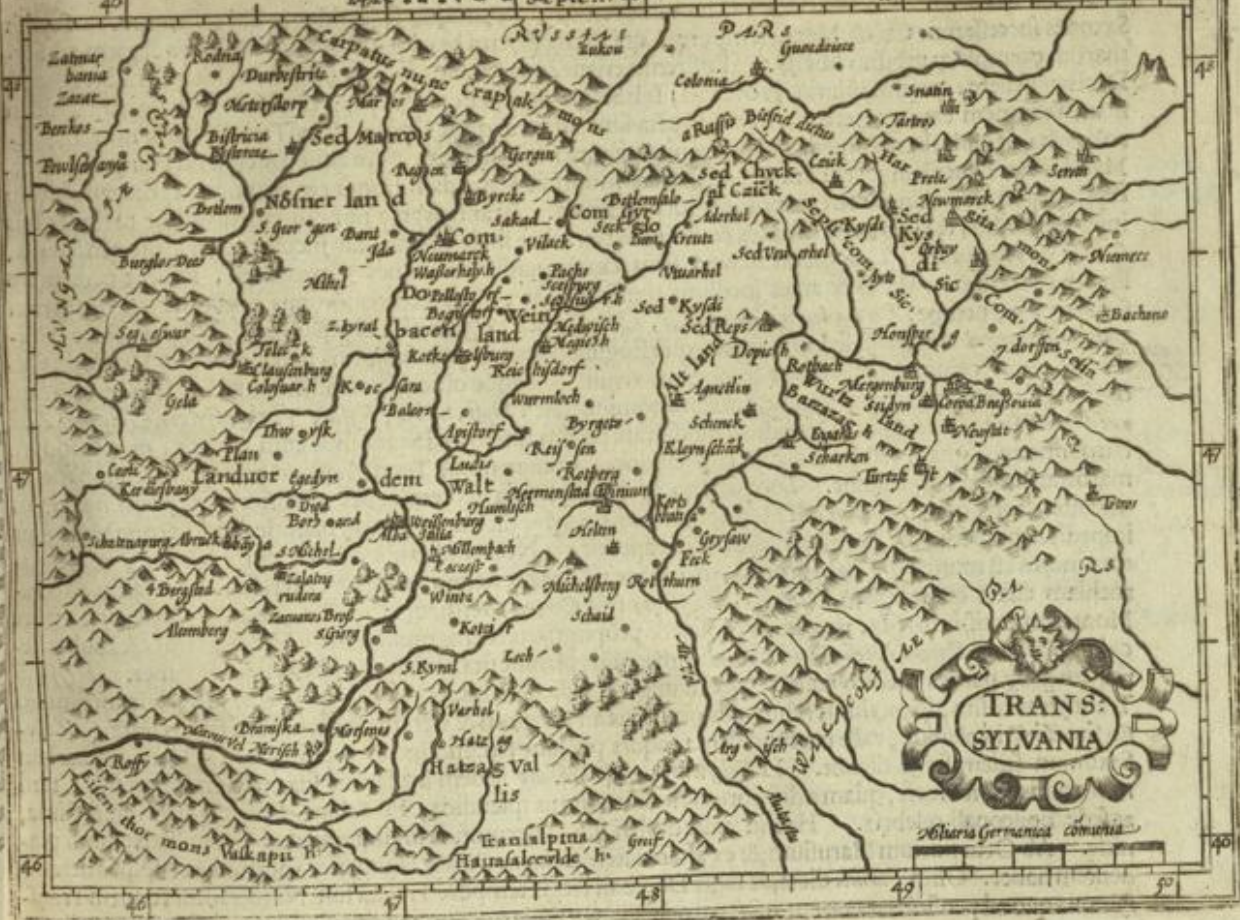
Transsylvania Siebenbvrgen

[urn:nbn:de:bsz:31-118360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-118360)

TRANS-SYLVANIA

49

47 50

Post Romanos Scythæ Attila duce hæc loca infederunt, septemque sedes liberas sibi exstruxere. Scythis Saxones successerunt Caroli Magni tempore, qui patria deserta hæc loca infedere, exstructis septem ad Scytharum exemplum urbibus liberis. Postremo etiam Hungari alios subsequuti, partim loci vicinitate alleciti in Dacis miscuere: partim injuriis provocati, sub Stephano Pannoniæ Rege quem sanctum indignant, totam istam regionem expugnare. Ab his structa sunt etiam aliquot Opida. Pars Transsylvaniæ montosa, ferro devicta est a Mathia Huniade qui Corvini cognomentum habuit, posteaque a Stephano Hungariæ Rege Mathias ille Draculam quendam Transsylvaniæ montosæ Vaivodam hominem inauditæ crudelitatis vivum cepit, & post decennii carcerem pristino loco restituit. Transsylvania nunc in tres dividitur nationes suis inter se moribus & legibus dissidentes & distinctis terrarum locis provinciam incolentes, videlicet in Saxones, Ciculos & Hungaros. Transsylvani Saxones sicut cæteræ nationes omnes Germanicæ, habent peculiarem linguæ dialectum. Urbes & arces incolunt munitissimas, & cæteris nationibus præstant. Sedes eorum sunt septem, nempe, *Zarvariensis, Zabesiensis, Millenbach, Reysmark, Segesburgensis, Schesburg* forte, *Oleznia, Schenkerstul & Rypensis* sed *Reps* forte, quæ singulæ pagos aliquot subiectos habent. Ciculi Moldaviæ finitimi a Scythis oriundi suis legibus & moribus vivunt, suaque officia forte distribuunt. Hi in septem sunt divisi regiones quas ipsi sedes vocant, quarum nomina sunt: *Sepsi, Orbai, Kysdi, Czik, Gyrgio, Marcus Zeek, Aranyas Zeek.* Hungari & Nobiles Transsylvani passim intermixti Saxonibus cum Ciculis, propemodum tam sermone, quam vestitu & armis conveniunt. Omnes simul Transsylvani ad nonaginta & amplius æmatorum millia suppeditant. Sunt autem in Transsylvania septem urbes celebriores locorum intervallis distantes, inter quas *Cibinium* est Metropolis & *Hermanstat* dicitur. Sita in planitie, nullis prope Montibus impeditur, quin se in admirabilem latitudinem aperiat. Non multo minor est *Vienna Austria*, arte & natura multo est munitior: nam propter frequentes piscinas & stagna non patet exercitui ad eam aditus. Parochiam etiam cathedralem habet. *Brassovia* sive *Corona* Germanis *Cronstat*, quæ & *Stephanopolis* inter Montes amœnissimos sita, mœnibus, fossis & propugnaculis satis munita est. Hic Academia & Bibliotheca insignis. *Bistricia, Noesentat* in amplissimæ vallis planitie sita, utrinque vitiferos colles habet. *Segesvár, Schesburg* partim in edito colle, partim infra ad radices habitata. *Megies, Mydvisch* in medietate Transsylvaniæ sita, ferax vini ac rebus aliis omnibus ad quæstum & victum pertinentibus satis referta. *Zabesius* sive *Zaak* in planitie, valle profundissima, aquis piscum fecundissimis munita jacet. Hanc primariam Saxonum sedem fuisse dicunt. Et *Colosvaria, Clausenburg* itidem in planitie suaviter admodum sita, tam murorum ambitu foris, quam ædificiorum structuris intus splendida. Est & hic *Alba Julia* urbs vetustissima, ac sede Episcopali celebris. Hæc in colle declivi sita, circumfusa undique ad duo fere millia passuum planitie. Ab Ortu fluvium *Marusium*, & ex altero latere amnem *Ompay* Hungarice vocatum, ex Alpibus descendentem habet. Olim *Tarmis* dicta, ac regis *Decebali* Regia tempore *Trajani* fuit. Numerantur etiam in Transsylvania quo ad pensiones taxarum octo parochialia Capitula præcipua, quæ simul Universitatem appellant.

Bistriciensis

Urbs.

TRANSYLVANIA.

149

Bistriciense Capitulum habet *Bistriciam* cum 23 pagis regis. *Regnense* Capitulum *Regem* forte, habet pagos plus quam triginta. *Barcense* Capitulum *Barza* habet Coronam civitatem cum tredecim pagis regis. *Kisdense* Capitulum habet *Segesburgam*, & pagos quadraginta octo. Duarum sedium Capitulum complectitur civitatem *Megiensem* cum pagis triginta sex. *Cibiniensium* Capitula duo, quorum unum habet *Cibinium* & pagos viginti tres, alterum Capitulum *Cibiniense*, quod vocant *Surrogativa*, continet pagos circiter 22. *Zabesense* Capitulum habet *Zabesium* cum pagis septemdecim. Non desunt huic Regioni Stagna atque paludes, quæ piscibus præstantissimis affluunt. Fluvii navigabiles tres sunt, *Aluta*, *Morossus*, *Samus*: quorum duo priores è Montibus Scythicis originem suam trahentes, hic in *Tibiscum*, ille vero recta in *Danubium* tendens, delabuntur; tertius *Samus* (*Thimes*, Germanis & Hungaris) ex Alpibus, *Calota* dictis, oriens, qui itidem in *Tibiscum* delabitur. Sunt præterea & alii amnes, ut *Chicel* major & minor, *Sabesius*, *Chrysius*, *Chrysolores*, *Strygius*, quorum tres ultimi aurea fumenta ferunt, auriq; fragmenta quandoque sesquibralia trahunt. Pisces in iis & supra dictis optimi, ac varii reperiuntur; Acipenser nimirum magnus & parvus, *Cyprinus* trium generum, *Salmo*, *Lampetra* fluviatilis & lacustris, *Silurus*, *Mulus barbatus* dictus, *Murena* genus rarum, *Truta* alba & nigra, *Gobii squammati*, ac sine squammis alijs penitus incogniti. De *Lupis*, *Percis*, *Tincis*, *Murena* vulgo dicta nihil memoro; qui Pisces inaudita fere magnitudinis inveniuntur. Montes item sunt *Valachia* *Cisalpinæ* & *Moldavia* vicini, qui *Agaricum*, ac *Terebinthum* stillant. *Silvæ* frequentes, inter quas *Hercynia*, in quibus præter *Feras* supra memoratas jubati *Boves*, & silvestres *Equi*, quibus juba ad terram usque demissa. Sunt præterea in hac Regione *Arces* plurimæ eæque munitissimæ. Inter quas primum occurrit *Rubea* turris arx fortissima, sita in alpibus juxta decurrentem amnem, ubi angustus inter Montes introitus patet in regionem, estque ceu propugnaculum totius terræ, ut ab illa parte nemo ingredi queat, si arcis præfectus repagula objiciat. Est & alia *Arx* munita infra *Opidum Millenbach* juxta *Bros* *Opidum*, ubi quoque juxta fluvium inter convalles & nivosas alpes iter est in *Transylvaniam* ducens, & alia. Nunc sequitur ut de moribus aliquid subjungamus, qui varii sunt, quia a variis gentibus, (ut supra vidimus) & olim occupata fuit, atque etiam hodie tenentur. *Valachorum* gens est aspera, bonarum artium atque disciplinarum experta, Religionis Græcæ, moribus Paganismum redolentibus, quum & divinalucos in pretio habeant, & per *Iovem*, *Venerem* (quam sanctam vocant) jurent, & multis aliis rebus ad Gentilium ritus accedant, quin etiam neque *Opida* habeant, neque domos lateritias, sed in saltibus degentes arundine duntaxat adversus injuriam cœli muniantur. Reliqua pars *Transylvaniæ*, multis partibus est, ut solo cultior, ita & hominibus moratior. *Scytharum* in *Transylvania* lingua exigua dialecto ab *Hungarica* hodie differt; quondam tamen maximum idiomatis discrimen fuit, ut & scriptio, quam illi *Hebræorum* more a dextera orsi lævam versus exarabant. *Ciculi*, genus hominum ferox & bellicosum: inter quos nullus neque *Nobilis* neque *ruflicus*, omnes eodem jure censentur, *Helvetiorum* instar, ut supra quoque diximus. *Hungarorum* magna præ aliis potentia & autoritas est. Et hæc hæcenus de *Transylvania* breviter dicta sufficiant.

Lacus.
Flumina.

Montes.
Silva.

Opera publica.

Mores.

T iij

Cherfoncus